



WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 04.09.2024 r.

Znak: WZPS-5.431.3.14.2024.JP

**Pani
Beata Kida
Dyrektor Miejskiego
Ośrodka Pomocy
Społecznej w Wałczu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 7 i 14 czerwca 2024 r. przeprowadzona została kontrola w trybie uproszczonym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wałczu, mieszczącym się przy ulicy Nowomiejskiej 4. Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie na podstawie upoważnienia Nr 68/2024 z dnia 24 maja 2024 r. w składzie: Joanna Płachta – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem i Joanna Dunajewska – inspektor wojewódzki.

Przedmiotem kontroli była analiza [tekst wyłączony z jawności].

Ustaień dokonano na podstawie analizy dokumentacji rodziny [tekst wyłączony z jawności] oraz wyjaśnień udzielonych przez dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałczu oraz asystenta rodziny i pracowników socjalnych.

Akta kontroli str. 1 – 5

Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałczu w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami³.

Oceny dokonano na podstawie analizy dokumentacji rodziny [tekst wyłączony z jawności] prowadzonej przez asystenta rodziny oraz pracownika socjalnego.

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.),

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Rodzina [tekst wyłączony z jawności] Rodzina nie korzystała z finansowej pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałczu. Utrzymywała się z wynagrodzenia za pracę [tekst wyłączony z jawności] oraz świadczenia wychowawczego 800 +. [tekst wyłączony z jawności]. Rodzina została objęta wsparciem asystenta rodziny [tekst wyłączony z jawności].

Podczas kontroli analizie poddano dokumentację prowadzoną przez pracownika socjalnego współpracującego z rodziną [tekst wyłączony z jawności] w ramach prowadzonego monitoringu:

- 1) Z notatki służbowej starszego pracownika socjalnego z [tekst wyłączony z jawności] wynika, że w dniu tym do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałczu zgłosił się [tekst wyłączony z jawności]. W notatce były zapisy: [tekst wyłączony z jawności]
W tym samym dniu dwóch pracowników socjalnych udało się w miejsce zamieszkania rodziny, gdzie zastano [tekst wyłączony z jawności]. W rodzinie nie przeprowadzono wywiadu środowiskowego. Zaproponowano pomoc w formie asystenta, którą [tekst wyłączony z jawności] – w dokumentach rodziny brakowało pisemnej odmowy. Pouczono, aby w sytuacjach odmowy współpracy z asystentem, pozyskiwać pisemne potwierdzenie w tym zakresie. [tekst wyłączony z jawności] nie wyraziła zgody na pomoc psychologa. W notatce był zapis, że [tekst wyłączony z jawności]. Pracownicy socjalni pozostawili [tekst wyłączony z jawności] informacje o Regionalnym Pogotowiu Kryzysowym, które mieści się przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wałczu oraz o tym jak nawiązać kontakt z pracownikiem socjalnym z rejonu jej zamieszkania.
- 2) Z notatki służbowej starszego pracownika socjalnego z dnia [tekst wyłączony z jawności] dotyczącej zgłoszenia do ośrodka [tekst wyłączony z jawności] W notatce był zapis, że [tekst wyłączony z jawności] W związku z powyższymi informacjami pracownik socjalny w obecności [tekst wyłączony z jawności] skontaktował się z pracownikiem Regionalnego Centrum Interwencji Kryzysowej w Wałczu i poinformował o sytuacji w rodzinie. Pracownik przyjął zgłoszenie i numer telefonu do [tekst wyłączony z jawności] oraz ustalono, że [tekst wyłączony z jawności] niezwłocznie uda się do siedziby Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wałczu i sam poinformuje pracownika o sytuacji w rodzinie.
- 3) W kolejnej notatce służbowej pracowników socjalnych z dnia [tekst wyłączony z jawności]. W dniu tym pracownik socjalny przeprowadził rozmowę telefoniczną z psychologiem Regionalnego Centrum Kryzysowego w Wałczu przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wałczu. Otrzymał informację, że [tekst wyłączony z jawności] jest objęta wsparciem psychologicznym ww. centrum. Z informacji psychologa wynikało, że [tekst wyłączony z jawności]. Ponadto, tego dnia pracownicy socjalni udali się do miejsca zamieszkania rodziny. [tekst wyłączony z jawności] W notatce widnieje zapis, że [tekst wyłączony z jawności] Pracownicy zaproponowali rodzinie wsparcie asystenta rodziny, na które rodzina wyraziła zgodę – w dokumentacji rodziny znajdowało się pisemne wyrażenie zgody na wsparcie asystenta. Kolejny raz w rodzinie nie przeprowadzono wywiadu środowiskowego.
- 4) W związku z tym, że rodzina w dniu [tekst wyłączony z jawności] wyraziła zgodę na objęcie wsparciem asystenta rodziny pracownik socjalny przeprowadził z rodziną wywiad środowiskowy w dniu [tekst wyłączony z jawności] Z wywiadu wynika, że wskazana jest pomoc w formie asystenta rodziny w celu zrozumienia potrzeb życiowych dzieci, wzmocnienia klientki oraz pomocy w podziale obowiązków domowych między obojgiem rodziców. Ponadto, warto wzmacniać [tekst wyłączony z jawności] do regularnych kontaktów z psychologiem. W wywiadzie podane były dane

lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej rodziców i dzieci, położnej podstawowej opieki zdrowotnej oraz był zapis, że rodzina nie korzysta ze wsparcia pielęgniarki. Należy zwrócić uwagę na fakt, że pomimo powzięcia powyższych informacji nie nawiązano kontaktu z podmiotem medycznym w celu pozyskania informacji dotyczących opieki medycznej, wizyt patronażowych pielęgniarki środowiskowej, bilansów i szczepień dzieci.

- 5) W dniu [tekst wyłączony z jawności] pracownik socjalny sporządził wniosek do dyrektora ośrodka o przyznanie rodzinie asystenta od [tekst wyłączony z jawności]. W ocenie pracownika socjalnego [tekst wyłączony z jawności] potrzebuje wzmocnienia w codziennym funkcjonowaniu, podjęcia działań zmierzających do poprawy jej stanu psychicznego, nabycia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz zrozumienia potrzeb dzieci, nie tylko związanych z zadaniem o higienę, nakarmieniem, ale również emocjonalnych. Wniosek zawierał zapis, że [tekst wyłączony z jawności] zadeklarowali chęć współpracy w celu przezwyciężenia trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprawy funkcjonowania w środowisku oraz stworzenia warunków prawidłowego rozwoju dzieci.

W dokumentacji asystenta rodziny znajdowały się opisy podejmowanych działań z rodziną i na jej rzecz w miesięcznym sprawozdaniu/karcie pracy z rodziną, które przedstawiają się następująco:

– dwie wizyty w środowisku do [tekst wyłączony z jawności], w tym również dwukrotnie podejmowane działania związane z współpracą z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, tj. policją, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wałczu– Grupą Diagnostyczno-Pomocową:

- [tekst wyłączony z jawności] – widniał zapis, że [tekst wyłączony z jawności] odbyło się spotkanie Grupy Diagnostyczno-Pomocowej, w którym uczestniczył asystent rodziny w związku z wyrażeniem zgody przez [tekst wyłączony z jawności] na współpracę z asystentem. [tekst wyłączony z jawności] został poinformowany o terminie przyznania rodzinie asystenta oraz planowanym urlopie pracownika. [tekst wyłączony z jawności] odbyła się pierwsza wizyta asystenta w rodzinie wspólnie z pracownikiem socjalnym [tekst wyłączony z jawności]. Asystent przekazał informacje o swojej roli i zadaniach, nawiązał poprawny kontakt i utworzył dobrą relację [tekst wyłączony z jawności], która wyraziła chęć współpracy,
- [tekst wyłączony z jawności] – po otrzymanej przed godziną 8.00 telefonicznej informacji od pracownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wałczu o nieprawidłowościach w [tekst wyłączony z jawności], asystent wspólnie z dwoma pracownikami socjalnymi udał się do miejsca zamieszkania rodziny [tekst wyłączony z jawności].

Jak wynika z powyższego opisu, asystent do [tekst wyłączony z jawności] krótko współpracował z rodziną (asystentura trwała 3 dni), nie dokonywał wizyt w środowisku zamieszkania rodziny w godzinach wieczornych i do tego dnia nie widział młodszego dziecka. Z informacji dyrektora ośrodka wynika, że pracownik socjalny zgodnie z ustaleniami Grupy Diagnostyczno-Pomocowej wprowadzał asystenta rodziny [tekst wyłączony z jawności]. Dyrektor ośrodka dodatkowo poinformował, że dnia [tekst wyłączony z jawności] asystent otrzymał telefoniczną informację od pracownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wałczu o nieprawidłowościach w rodzinie [tekst wyłączony z jawności] Asystent bezzwłocznie powiadomił pracownika socjalnego o uzyskanych informacjach i poprosił o wspólne wejście w środowisko.

Z analizy przedłożonej dokumentacji rodziny [tekst wyłączony z jawności] wynika, że w dniu [tekst wyłączony z jawności] pracownicy ośrodka wezwali do młodszego dziecka pogotowie. W wyniku interwencji podjętej tego dnia przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałczu [tekst wyłączony z jawności]. W tym dniu ośrodek przesłał do sądu rejonowego informację, że w trybie przywołanej wyżej ustawy, decyzją pracownika, policji i służby zdrowia [tekst wyłączony z jawności].

Analiza dostępnej dokumentacji rodziny pozwala stwierdzić, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu w dniu [tekst wyłączony z jawności]. Na podstawie analizy przedstawionej w czasie kontroli dokumentacji rodziny oraz wyjaśnień dyrektora ośrodka kontrolujący ustalili, że pracownicy socjalni dwukrotnie, [tekst wyłączony z jawności], zaproponowali rodzinie wsparcie asystenta rodziny. W tych dniach w rodzinie nie przeprowadzono wywiadu środowiskowego. Stanowi to naruszenie art. 11 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Przydzielenie rodzinie wsparcia asystenta nastąpiło po upływie 11 dni od złożenia przez pracownika socjalnego wniosku o objęcie rodziny asystenturą. Z rozmowy z pracownikiem socjalnym i wyjaśnień dyrektora ośrodka wynika, że asystent został przydzielony rodzinie od [tekst wyłączony z jawności] z uwagi na przebywanie na urlopie jednego z asystentów rodziny [tekst wyłączony z jawności] oraz pracownika socjalnego rejonu zamieszkania rodziny [tekst wyłączony z jawności]. W dniach nieobecności starszego pracownika socjalnego zastępstwo na rejonie pełnił inny starszy specjalista pracy socjalnej i starszy pracownik socjalny. Ponadto, nałożyły się również dni ustawowo wolne od pracy, stąd wcześniejsza wizyta w środowisku była niemożliwa, a na prośbę [tekst wyłączony z jawności] - brak informacji w tym zakresie w przedłożonej dokumentacji rodziny. Dodatkowo na dzień przydzielenia asystenta rodzinie jeden z asystentów rodziny miał objętych wsparciem 9, a drugi 11 rodzin. Po przeanalizowaniu przez pracownika socjalnego sytuacji rodziny oraz z uwagi na dwójkę małych dzieci dyrektor ośrodka przyznał rodzinie tego asystenta, który posiadał zasoby w postaci wieloletniego doświadczenia, przebytych szkoleń na stanowisku asystenta od 2013 r. (drugi asystent rodziny miał 3 letni staż) oraz na chwilę przydzielenia posiadał większe możliwości czasowe z uwagi na wsparcie mniejszej liczby rodzin. Pracownikowi socjalnemu zależało również na wprowadzeniu w środowisko asystenta rodziny z wieloletnim doświadczeniem, aby szczególnie zwrócił uwagę na dynamicznie rozwijającą się sytuację rodzinną i zdrowotną dzieci. [tekst wyłączony z jawności]. Należy nadmienić, że dnia [tekst wyłączony z jawności] ośrodek otrzymał z 107 Szpitala Wojskowego z Przychodnią Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Wałczu informację z [tekst wyłączony z jawności].

W obliczu informacji, że [tekst wyłączony z jawności], w ocenie zespołu kontrolującego zasadne było przydzielenie rodzinie asystenta bez zbędnej zwłoki po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego w rodzinie i złożeniu wniosku pracownika socjalnego. Pouczono w tym zakresie. Ponadto, należy podkreślić, że w rodzinie mogło istnieć potencjalne ryzyko krzywdzenia dziecka ze względu na powyższe informacje, jak również ówczesny stan matki [tekst wyłączony z jawności], który mógł stanowić potencjalne źródło zagrożenia.

Akta kontroli, str. 6 – 142

Podsumowanie ustaleń kontroli:

- 1) stwierdzone nieprawidłowości:

- brak wywiadu środowiskowego ([tekst wyłączony z jawności]) po powzięciu informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
 - brak współpracy z podmiotem medycznym w zakresie pozyskania informacji dotyczących opieki medycznej, wizyt patronażowych pielęgniarki środowiskowej, bilansów i szczepień dziecka, w czasie prowadzenia monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej
- 2) przyczyny stwierdzonych uchybień nieprawidłowości:
 - błędna interpretacja przepisów,
 - niedopatrzenie
 - 3) skutki stwierdzonych uchybień nieprawidłowości:
 - skutki formalne
 - niewystarczające wsparcie dla rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
 - brak kompleksowej wiedzy na temat sytuacji rodziny
 - 4) osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości:
 - dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałczu,
 - pracownicy socjalni
 - 5) uprawnienia jednostki kontrolowanej:
 - zgodnie z art. 197d ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz §14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.
 - 6) wpis w książce kontroli: 2
 - 7) wystąpienie otrzymują:
 - dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałczu,
 - Wojewoda Zachodniopomorski.

W celu podniesienia efektywności pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałczu w zakresie wspierania rodziny

wydaję

zalecenie znaczące:

po powzięciu informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, przeprowadzać w niej wywiad środowiskowy oraz dokonywać kompleksowej analizy jej sytuacji – art. 11 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

zalecenie zwykłe:

monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej prowadzić w sposób rzetelny, również z wykorzystaniem informacji ze środowiska zewnętrznego rodziny.

W przypadku braku zastrzeżeń do zaleceń pokontrolnych proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Z upoważnienia
Wojewody Zachodniopomorskiego
Dawid Krystek
II Wicewojewoda Zachodniopomorski

Zespół inspektorów:
Joanna Płachta
Starszy inspektor wojewódzki
Joanna Dunajewska
Inspektor wojewódzki

Zastępca Dyrektora
Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego
Izabela Wojtczak – Sikorska

Klauzula anonimizacji

- A. **Zakres wyłączenia:** informacje mogące bezpośrednio lub w kontekście ujawnić dane osobowe osoby fizycznej.
- B. **Podstawa prawna wyłączenia i przetwarzania:** art. 5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej(Dz. U. z 2022r poz. 902 – tekst jednolity), art. 5 ust.1. lit. B oraz art.6 ust.1 lit. C Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, oraz uchylecia dyrektywy 95/46/WE
- C. **Osoba, która dokonała wyłączenia:** Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
- D. **Podmiot w interesie którego dokonano wyłączenia z jawności:** art. 8 ust. 5 w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej: (osoby fizyczne)